

Sygn. akt II Cz 197/16

POSTANOWIENIE

K., dnia 7 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: S.S.O. Wojciech Vogt

Sędziowie: S.S.O. Barbara Mokras – spr.

S.S.O. Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2016 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) Sp. z o.o. w W.

z udziałem dłużnika W. M.

na skutek skargi dłużnika na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w P. P. T. w postaci postanowienia z dnia 12 października 2015 r.

o kosztach postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 1117/14

w przedmiocie zażalenia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pleszewie P. T.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Pleszewie

z dnia 31 grudnia 2015 r., sygn. akt I Co 1040/15

postanawia:

I. zmienić punkt 2 postanowienia Sądu Rejonowego w Pleszewie z dnia 31 grudnia 2015 r., sygn. akt I Co 1040/15 w ten sposób, że nadać mu następujące brzmienie:

„2. zmienić punkt 2 postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pleszewie P. T. z dnia 12 października 2015 r. w sprawie Km 1117/14 w ten sposób, że ustalić koszty postępowania egzekucyjnego w sprawie na kwotę 592,51 zł i w całości obciążyć nimi dłużnika W. M..”.

II. do dotychczasowej sentencji postanowienia Sądu Rejonowego w Pleszewie z dnia 31 grudnia 2015 r., sygn. akt I Co 1040/15 dodać punkt 3. w brzmieniu:

„3. zmienić punkt 3 postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pleszewie P. T. z dnia 12 października 2015 r. w sprawie Km 1117/14 w ten sposób, że w miejsce kwoty „680,98 zł” wpisać kwotę „592,51 zł”.”.

S.S.O. Barbara Mokras S.S.O. Wojciech Vogt S.S.O. Janusz Roszewski

Sygn. akt II Cz 197/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 31 grudnia 2015 r. Sąd Rejonowy w Pleszewie zwolnił dłużnika od kosztów sądowych oraz uwzględnił skargę na czynność komornika uchylając punkt 2 i 3 postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pleszewie P. T. z dnia 12 października 2015 r. o kosztach postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 1117/14.

W uzasadnieniu wskazano, iż w obowiązującym porządku prawnym brak jest przepisu, który umożliwiłby doliczenie do opłaty egzekucyjnej podatku VAT, który zobowiązany jest odprowadzać Komornik Sądowy.

Zażalenie na powyższe orzeczenie złożył Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Pleszewie P. T. zaskarżając je w całości i domagając się jego uchylecia.

W uzasadnieniu wskazano, że interpretacja Ministra Finansów nie jest źródłem powszechnie obowiązującego prawa. Skarżący zauważył również, że ustawa o komornikach sądowych i egzekucji nie zawiera żadnej regulacji w zakresie obowiązku odprowadzania przez komornika sądowego podatku VAT a charakter tej daniny publicznej nakazuje przyjąć, że podmiot ponoszący opłatę egzekucyjną jest nabywcą usługi świadczonej przez komornika i stąd powinien ponieść ciężar podatku. Komornik Sądowy wskazał nadto, że w niniejszej sprawie nie było żadnych podstaw do obniżenia opłaty egzekucyjnej, gdyż nie została spełniona żadna z przesłanek określonych w art. 49 ust. 7 – 10 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Zażalenie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Analizując zarzuty podniesione w zażaleniu oraz argumenty uzasadnienia zaskarżonego postanowienia na wstępie podkreślenia wymaga, iż rolą Sądu rozpoznającego niniejszą skargę nie jest ocena obowiązku ponoszenia przez komorników sądowych ciężaru podatku od towarów i usług. Rolą Sądu jest natomiast zbadanie wysokości ustalonej zaskarżonym postanowieniem opłaty co w sposób oczywisty implikuje konieczność rozstrzygnięcia czy podatek VAT mieści się w opłacie egzekucyjnej obliczonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U.

z 2015 r. poz. 790 ze zm.), czy też powinien zostać do niej doliczony.

Podkreślenia wymaga, że z uwagi na brak jasnych i precyzyjnych regulacji prawnych w tym zakresie wspomniana kwestia może budzić wątpliwości, tym niemniej doliczanie podatku VAT do czynności egzekucyjnych jest nieuprawnione, skoro brak jest przepisu dającego komornikom sądowym takie uprawnienie. W obecnym stanie prawnym doliczenie do opłaty egzekucyjnej podatku VAT zmierza w istocie do podwyższenia opłat egzekucyjnych, które w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji określone zostały w wysokości maksymalnej. Tym samym nie jest dopuszczalne pobranie wyższej opłaty niż w jej maksymalnej, ustawowej wysokości. Przeciwnie stanowisko jest niczym innym, jak próbą przerzucania na uczestników postępowania egzekucyjnego obowiązku podatkowego nałożonego na organ egzekucyjny. W konsekwencji ciężar podatku ponosiłby zatem przede wszystkim dłużnik a nie zobowiązany organ egzekucyjny.

Wyjaśnienia wymaga, że w dniu 9 czerwca 2015 r. Minister Finansów wydał Interpretację Ogólną Nr PTL.050.1.2015.LJU.19 uznając, iż komornicy sądowi powinni zostać uznani za podatników podatku od towarów i usług (podatku VAT) w zakresie wykonywanych przez nich czynności egzekucyjnych. Skutki wynikające z tej interpretacji weszły w życie

od 1 października 2015 r. Do powyższej interpretacji dodano następnie biuletyn informacyjny, w którym wskazano wprost, że podatek od towarów i usług (VAT) mieści się w opłacie egzekucyjnej i nie może być doliczany do opłaty egzekucyjnej (www.finance.mf.gov.pl).

Jak zasadnie wskazano w zażaleniu komornik jest funkcjonariuszem publicznym działającym przy sądzie rejonowym, który koszty działalności egzekucyjnej pokrywa z uzyskanych opłat egzekucyjnych (art. 35 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji). Skarżący wydaje się jednak nie zauważać, że pobieranie przez komornika sądowego podatku VAT poprzez doliczenie go do opłaty egzekucyjnej jest sprzeczne z legalną interpretacją Ministra Finansów i organów podatkowych (por. interpretacja nr IBPP1/4512-692/15/ES z dnia 6 listopada 2016 r. Katowickiej Izby Skarbowej, publ. <https://interpretacje-podatkowe.org>) a także interesem publicznym.

Wbrew stanowisku zażalenia Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 grudnia 2015 r. (sygn. akt III ZS 10/15, www.sn.pl) wskazał wprost, że „doliczenie do opłaty egzekucyjnej 23% podatku VAT, zwłaszcza w sprawach dotyczących niewielkich wyegzekwowanych kwot może spowodować, że wierzyciel np. w sprawach alimentacyjnych będzie miał koszty egzekucyjne (zaspokajane w pierwszej kolejności zgodnie z art. 1025 § 1 k.p.c.) wyższe od zasądzonej kwoty, a w sprawach o dużej wartości – koszty egzekucyjne będą powiększone o znaczną kwotę; we wszystkich sprawach - znacznie wyższe niż wynika to z woli ustawodawcy”. Stanowisko Sądu Najwyższego jest zatem jasne i konsekwentne. Tym samym wbrew zarzutowi zażalenia wydzwiku tego orzeczenia nie zmienia fakt uchylecia uchwały Krajowej Rady Komorniczej i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Wbrew stanowisku zażalenia we wspomnianej interpretacji Ministra Finansów, wskazano wprost, że wykonywane przez komorników sądowych czynności należy uznać za świadczenie usług za wynagrodzeniem podlegające opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług. Kierując się tą wykładnią uznającą czynności komorników sądowych za usługi świadczone za wynagrodzeniem zasadne jest zatem odwołanie się w drodze analogii do ustawy dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2014 r., poz. 915 ze zm.).

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 1 tej ustawy ceną jest wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę.

W myśl art. 3 ust. 2 tej ustawy w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług lub podatkiem akcyzowym. Przez cenę rozumie się również stawkę taryfową. Przepisy te potwierdzają stanowisko, że podatek VAT winien zawierać się już w opłatach przewidzianych w przepisach ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Przeciwna praktyka podważa zaufanie obywatela do Państwa, gdyż strona postępowania została obciążona w trakcie toczącego się postępowania kosztami, które nie wynikają z ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Mając na uwadze powyższe rozważania nie sposób podzielić stanowiska zażalenia.

Z uwagi na zaskarżenie postanowienia Sądu Rejonowego w całości zauważenia również wymaga, że Sąd rozpoznając skargę na czynność komornika ma obowiązek rozliczyć koszty postępowania egzekucyjnego jeśli konieczna i możliwa jest zmiana postanowienia komornika sądowego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 28 kwietnia 2004 r., sygn. akt III CZP 16/04, publ. Legalis nr 62296). W niniejszej sprawie w skardze na czynność komornika dłużnik wskazał konkretne zarzuty oraz błędy rachunkowe, jakimi w jego ocenie dotknięte jest zaskarżone postanowienie. Zarzuty te okazały się zasadne, stąd nie było żadnych przeszkód aby Sąd Rejonowy dokonał stosownej zmiany zaskarżonego postanowienia komornika sądowego z dnia 12 października 2015 r. Zauważenia również wymaga, że poprzestanie na uchyleniu zaskarżonego postanowienia bez przekazania sprawy do ponownego rozpoznania i nie wskazanie konkretnych czynności, jakie komornik sądowy powinien podjąć a także pominięcie milczeniem zarzutu błędu rachunkowego skutkuje oceną, że zaskarżone orzeczenia Sądu Rejonowego jest niepełne. Z uwagi na fakt, że materiał zebrany w aktach niniejszej sprawy oraz w aktach komorniczych sygn. akt Km 1117/14 umożliwił wydanie orzeczenia sanującego zakwestionowaną czynność komornika sądowego Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie I i II sentencji.

S.S.O. Barbara Mokras S.S.O. Wojciech Vogt S.S.O. Janusz Roszewski